

• DOMOLJUB •

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 2. Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Št. 8.

V Ljubljani, dné 19. aprila 1900.

Leto XIII

Kmetje, pristopajte k „Gospodarski zvezi“!

Kakor smo že v št. 6. »Domolj.« naznanili, se je v Ljubljani osnovala zadruga pod imenom »Gospodarska zveza«, ki ima namen, pospeševati kmetijsko gospodarstvo svojih udov v vsakem oziru.

Gospodarska zveza zvršuje vse smotre kmetijske družbe, razun tega pa še druge za kmetijski stan velevažne namene.

Gospodarska zveza je središče kmetijskih zadrug, zlasti kmetijskih posojilnic.

Gospodarska zveza je sploh v vseh stvareh zavetišče kmeta, ki je njen ud. Pri njej dobi v sili svet in pomoč. V vseh njegovega gospodarstva tičočih se pravnih zadevah dobi pri Gospodarski zvezi brezplačen svet. Koliko potov in stroškov si na ta način prihrani! Drugače mora v vsaki taki stvari k advokatu ali notarju — sedaj pa dobi pri Gospodarski zvezi brezplačen svet. Vsak lahko sam sprevidi, kaka velikanska dobrota je to za kmeta. Veliko stroškov se s tem prihrani, koliko nepotrebnih pravnih zapreči, koliki škodi izogne, ki nastane iz nepoznanja postav!

Gospodarska zveza izdaje svoj lastni gospodarski list, ki se imenuje »Narodni gospodar«. Doslej je izšla že šesta številka. List je v resnici izvrsten in strokovnjaki so izrekli, da

nimajo niti Nemci boljšega gospodarskega lista! In ta izvrsten list, ki podučuje zlasti kmeta v vseh gospodarskih zadevah, dobiva vsak član »Gospodarske zveze« brezplačno, za druge pa stane 2 gld. na leto.

V sledečem podajemo pregled koristi, katere uživa vsak posamezni kmetovalec, ki postane član »Gospodarske zveze«.

Vsak kmetijski gospodar, ki se sprejme kot član v Gospodarsko zvezo, uživa zlasti sledeče ugodnosti:

1. Dobiva brezplačno list »Narodni gospodar«;

2. v vsaki zadevi svojega gospodarstva se sme obrniti do Gospodarske zveze za svet in ga dobi brezplačno; to velja tudi v kmetijskega gospodarstva tičočih se pravnih zadevah;

3. kmetijski gospodar, ki je v denarnih stiskah, sme se obrniti do Gospodarske zveze za pomoč; zveza mu proti primerni, naprej določeni odškodnini, če je sploh mogoče, vse uredi, zlasti tudi vse potrebne zemljekupne izpeljave itd.;

4. član, ki zvršilne prodaje posestva ne more več odvrniti, se obrne do Gospodarske zveze in ista, če le mogoče, posestvo kupi na dražbi in jo izroči prejšnjemu posestniku ali pa kakemu članu njegove rodbine proti primerni najemščini in tako, da tekom let prejšnji posestnik postane zopet lastnik svojega posestva;

5. vsakovrstne kmetijske potrebščine, zlasti umetna gnojila, orodje, stroje itd. član-kmetovalec lahko naroča in dobiva pri Gospodarski zvezi, kjer

se bode skrbelo, da dobi dobro blago za primerno ceno;

6. ravno tako se član-kmetovalec lahko obrne do »Gospodarske zveze«, da mu pomaga kmetijske pridelke kolikor mogoče ugodno razpečavati.

To so nekatere poglobitve ugodnosti, katere ima kmetovalec, če pristopi kot ud k Gospodarski zvezi.

Vsako mora izprevideti, da so to take ugodnosti, da pač noben zaveden kmetovalec ne more opustiti tega pristopa.

Kako se pristopi Gospodarski zvezi? Kmetovalec pristopi »Gosp. zvezi« kot redni član. V ta namen ima prvo leto, toraj ob vstopu, vplačati:

1 opravični delež v znesku	2 K
pristopnino v znesku	1 K
letni upravni prispevek	2 K
skupaj	5 K

Nadaljna leta pa bode imel plačati samo po 2 K ali 1 gld. letnine in sicer vsako leto najpozneje do konec meseca januarja.

Delež v znesku 2 K ostane lastnina člana in dobi ta znesek, če iz društva izstopi, nazaj.

Toraj le 2 kroni ali 1 gld. na leto je plačati, pa toliko koristi! To je dobrota, katere se mora vsak pameten gospodar poslužiti! Kdor želi pristopiti, oglasi naj se pri domačem zaupniku »Gospodarske zveze«. Zaupniki so skoraj vsi gg. župniki. Kjer pa izjemoma g. župnik ni prevzel zaupništva, ali komur to iz kateregakoli vzroka bolje sodi, naj piše naravnost v Ljubljano na naslov »Gospodarska zveza v Ljubljani«. Od tam izve potem vse potrebno.

Kdor kmalo pristopi, še lahko dobi tudi vseh dosedaj izišlih šest števil »Narodnega gospodarja«, tako da bode imel potem celi letnik skupaj, ker je dosedaj še nekaj zaloge.

V kratkem se bode vršil prvi občni zbor »Gospodarske zveze«, na katerem se bode volil glavni odbor. Ta občni zbor bodi imeniten pojav kmetijskega naroda, kateremu se povsodi toliko krivice godi!

Kmetje! pristopajte trumoma v »Gospodarsko zvezo! Združite se v tem društvu. V združenju je moč. Kadar bode kmetški stan združen — takrat bode nepremagljiv in on bode ukazoval — ne pa, kakor je sedaj, ko ukazujejo drugi stanovi kmetu!

Zavedni kmetje na noge!

Disputacija s soc. demokratom.

(Dalje.)

I. Enakost.

Med tem ko je nadučitelj govoril, so se socialni demokrati s Kaničem vred izmuzali iz sobe. Ker se po govoru nadučiteljevem ni nihče več oglašil za besedo, so oče predsednik shod sklenili.

Nadučitelj je hitro šel gledat, kam se je utaknil Kanič. Našel ga je v prostorni sobi onostran veže, kjer je imel že spet nekaj Strancev okrog sebe in jih pridušal, naj se zapišejo v socialno demokratično društvo. Nadučitelj se je preril k mizi, za katero je stal Kanič, in možje so se iz radovednosti usuli v sobo, tako da je bila brž natlačeno polna. Nadučitelj jih je nagovoril:

»Poslušajte, možje! Poprašal bom gosp. Kaniča nekatere stvari, in če vam bodo njegovi odgovori všeč, se kar vsi zapišite v socialno-demokratično društvo!

Gosp. Kanič! Pravite, da bodo v socialno-demokratični državi vsi enaki. Povejte nam torej, kako bote v tej državi delavce plačevali?»

Kanič: »Vse bomo enako plačevali.«

Naduč.: »Torej bo tisti, ki bo opravljal najtežje delo, dobil na dan ravno toliko, kakor oni, ki bo imel najlažje delo.«

Kanič: »Seveda.«

Naduč.: »Veseli me, da ste tako lepo po pravici povedali. Po vaših naukih tudi res ne more drugače biti. Zakaj če bi težko delo dražje plačevali kakor lahko, bi si težki delavec hitro lahko prihranil nekaj stotakov; potem bi bili pa tam, kjer smo zdaj, in bi bilo spet nekaj bogatih, nekaj revnih. — Prosim, gosp. Kanič, povejte še možem, kako bote plačevali ljudi, ali v denarjih, ali v blagu; dalje, ali bode dobil vsak kaj več kakor rabi, ali nič? Kajti preden se zapišemo v vašo bratovščino, hočemo natanko vedeti, kakšni odpustki so pri vas. Mačka v žaklju ne bomo kupovali!«

Kanič je nato pojasnil, da v socialno-demokratični državi ne bodo dajali delavcem denarja, ampak samo znamke ali marke. Za te znamke bo delavec dobival v društveni gostilni hrano in v društveni prodajalnici obleko. Vsak bo dobil samo toliko mark, kolikor bo rabil za svoje vsakdanje potrebe, nič več; zakaj socialno-demokratični vodja Engels je izračunal, da bi po sedanjih razmerah prišlo na vsakega šloveka le 200 gld. na leto.

Možem ta Kaničev odgovor ni bil nič kaj všeč; zmajevali so z glavo.

Nadučitelj se je pa oglašil:

»Gospod Kanič, sedaj sva pa vkup! Torej tisti, ki bo celi dan v mrazu drva sekal v gori, bo pre-

jel ravno tako plačilo, kakor pastir, ki bo cel dan ležal v senci pri svoji čredi! Ali je to enakost? Ali ni to vnebovpijoča krivica, če bo drvar prejemal ravno tako plačilo, kakor pastir ali kakor predica, dasi bo trpel drvar desetkrat več? Kdor pravi, da je to enakost, temu se v glavi meša!

Ta bi bila lepa, da bi rudokop, ki trpi kakor črna živina, prejemal ravno tako plačilo, kakor dekla, ki sedi ob gorki peči in dremlje pri kolovratu. Če je to enakost, potem sem jaz minister, pa ne učitelj!

Tudi bi se ljudje branili vsakega teškega dela, ako bi se vpeljale enake plače. Toda o tem sedaj ne govorim; sedaj se menimo samo o socialno-demokratski enakosti, katera ni vredna 'fajfe tobaka', vsa vkup, kolikor je je! Kajti socialni demokratje bi vpeljali le največjo neenakost in največje suženjstvo, ne pa enakosti!»

Kanič je hotel odgovorjati, nadučitelj ga je pa ustavil:

»Le še potrpite, gospod! moram še veliko reči vprašati; kregali se bote nazadnje lahko. — Rad bi vedel tudi, kako bo neki to, da v socialno-demokratski državi ne bo nič predstojnikov, da ne bo nihče nad drugim gospodoval. Ta reč mi nič kaj ne gre v glavo. Kar nas je tukaj, vsi vemo, da nobena družba ne more biti brez vodnika, brez načelnika. Šele dobrega vodnika mora imeti družba, sicer v kratkem razpade; to nas uči vsakdanja izkušnja.

Vi, gospodje socialni demokratje, pa pravite, da ne bote imeli nič gosposke, nič predstojnikov, da nad vami ne bo gospodoval nihče. Pojasnite nam, kako bo ta reč!»

Kanič: »Pri nas bomo vsi enaki. Gosposke ne bomo imeli nič.«

Naučitelj: »Kaj pa bodo tisti, ki bodo ljudem delo odkazovali? Kaj bodo tisti, ki bodo gledali, ali je delavec res izvršil svoje delo? Kaj bodo tisti, ki bodo delavce plačevali z znamkami? Kaj bodo tisti, ki bodo delavce pošiljali iz kraja v kraj na delo? To bodo vendar vaši predstojniki! Ti ljudje se bodo vendar šteli popolnoma med gosposko! Mrali jih bote ubogati, in šele prav lepo ubogati, sicer bo vsa vaša država v kratkem razpadla! Kaj bote potem govorili, da v vaši državi ne bo gosposke? Še desetkrat več gosposk bote imeli, kakor dandanašnji! In zakaj? Ker bote vsa dela enako plačevali in ker bote tudi lenuhom dajali jesti kakor pravite, zato ne bo hotel nihče delati, ako mu bote količkaj težje delo odkazali. Težja dela bo izvrševal delavec le tedaj, ako mu bo za hrbtom stal žandar, drugače nikakor ne! Zdaj pa pomislite, koliko žandarjev bo treba, da jih bote postavili po vseh njivah, po vseh gozdih, po vseh planinah, po vseh skednjih, po vseh hlevih, po vseh kovačnicah, delavnicah itd.

Milijone in milijone žandarjev, predstojnikov in gosposk bi bilo treba, če bi hoteli socialno-demokratsko državo obdržati v redu!

Zato pravim, da je lažnjivec vsak, ki trdi, da v socialno-demokratski državi ne bo nič gosposke, in da bodo vsi enaki. Ako bi bili v tej državi res vsi enaki, tako da bi nihče ne gospodoval nad drugimi, bi socialno-demokratska država prvi dan razpadla! Zakaj družba brez gosposke ravno tako ne more živeti, kakor človek, če ima glavo odsekano.

Iz tega vidite, možje, da socialno-demokratska enakost ni vredna počenega groša. Takšna enakost ne zasluži, da bi se še dalje od nje pogovarjali!»

(Dalje.)

Politični razgled.

Deželni zbor. V deželnem zboru kranjskem je dne 7. aprila bila sprejeta resolucija posl. Žitnika, s katero se dež. odboru naroča, naj posreduje pri komisiji za pogozdovanje Krasa, da za dovoljenje razdelitve skupnih pašnikov in gozdov ne zahteva posebnih preglednih načrtov ali osnutkov, ter ne predragih in nepotrebnih. Isti poslanec je tudi stavil resolucijo, naj c. kr. komisije za gozdne operacije s slovenskimi strankami sestavljajo vedno slovenske odloke, oziroma izkaze razdeljenih zemljišč. Za l. 1898. je bilo za gozdne zadeve določeno za porabo 20.000 gl. Porabilo se je 19.206 gl.

Poslanec Božič je napadel vipavskega gozdnega komisarja Župneka, češ, da je pristranski ravnal, ko je vipavskemu obč. odboru odvzel gozdno gospodarstvo. Toda poslanec Božič se je v zbornici s svojim sumničenjem pošteno opeknel! Dokazalo se je, da je gozdni komisar ustregel le upravičeni želji ogromne večine gozdnih upravičencev in sam deželni predsednik baron Hein je Božiču posvetil pod nos, da ni komisar Župnek pristranski pač pa Božič, ki napada iz političnih strastij. Ta beseda dež. predsednika je poslanca Božiča hudo udarila, naši somišljeniki po Vipavi pa imajo s to pravično obsodbo nemalo zadoščenje. Deželni odbor je predložil poročilo o denarni vrednosti sprememb pri posesti in bremen zemljišč l. 1898. Premembe pri posesti znašajo skupaj 8.023.203 gl., od teh pripade na eksekutivne prodaje 286.609 gl. (največ okrajna sodnija Kamnik). Premembe pri dolgovih so znašale: novi dolgovi skupaj 6.473.644 gl od teh pride na eksekutivne vknjižbe 371.433 gl (največ okrajna sodnija Crnomelj) na posojilne pogodbe pa 3.851.791 gl, vsa ubremenitev skupaj je znašala 3.411.194. Razne prošnje za ceste so oddale v poročilo deželnemu odboru. Poslanec Žitnik je utemeljeval nujni predlog glede sklenitve nove pogodbe z Ogersko za živinski promet. Predlog je bil odkazan upravnemu odseku. Delav. stavbinskemu društvu z Zagorju se je dovolilo 300 kron podpore, poleg raznih prošenj je vsprejet predlog o uvrstitvi okrajne ceste Lienfeld, Brod in Osilniške okrajne ceste v cestnem okraju Kočevskem mej deželne ceste.

Listek.

Venec in krona.

Povest iz časov apostolskih.

Spisal Anton de Waal. — Poslovenil J. V.

(Dalje.)

Peto poglavje.

Po igrah.

Favstina se dirke ni udeleževala z nič manjšo strastnostjo kakor drugi; ko je zeleno opravljeni tekmeč, na katerega strani je bila, takoj pri prvem diru prišel nekoliko naprej, se je prav tako veselila, kakor se je pozneje jezila in hudovala, ko so njegovi konji opešali in zaostali. Da njen voznik ni dobil stave, jo je tolažilo to, ker se je vedelo tako že naprej, da mora zmagati cesar. Zato si je lahko priznala, da se je zabavala imenitno.

Tu ji obstane pogled na plapolajočih živih bakljah in na križanih kristjanih, katerim ravno dajo rabeljni z železnimi tolkači smrtne udarce; to jo vseeno zopet ozlovolji nekoliko.

Da z očetom, ki je bil vsled bolezni še vedno precej slab, ne prideta v preveliko gnečo, počakata toliko časa, da se glavna tolpa razide. Potem zapustita svoje sedeže ter gresta naravnost čez tekalnišče, da tem preje dospeta k izhodu.

Ko stopata čez areno, opazi Favstina nekaj mož, ki s križev snemajo trupla; ob enem vidi pripravljene nosilnice, na katerih jih odnašajo. Brez dvoma so to dirkališčni sužnji, ki „pospravljajo“ po končanih igrah.

Toda odkod to, da tako spoštljivo prelagajo trupla? To vzbudi njeno pozornost. Tolike časti ne skazujejo truplom surovi sužnji. Ravno kar neso mimo njih mlado ženo, zavito v ohlapno dragoceno tančico; neki starček spoštljivo poljubi umrli roko. Star mož v jutroviski noši, plešaste glave in sive brade, zelo častitljiva postava, govori tolaživne besede, kakor se dozdeva Favstini, v grškem jeziku mlademu možu, menda soprogu umrle žene.

V tem trenutku zasliši tihi klic: „Evkarp!“ in vidi, kako nekdo hiti k nemu izmed križev, da ondi pomaga.

Ime se ji zdi znano. Pa ne da bi bil osvobojenec senatorja Pudenta zašel med dirkališčne sužnje?

S pogledom sledi mladeniču tako dolgo, da pride mimo ene gorečih bakelj; njen svit pade na njegovo obličje. Res, bil je Evkarp, rešitelj njenega očeta.

Saj ga je vendar pred nekaj tedni še videla v Pudentovi vili! Kaj se je neki prigodilo od tedaj, da je bil prisiljen iskati tako nizke in slaboglasne službe?

Favstini pride na misel, da bi morda sedaj bil pravi čas pokazati mu z denarno podporo svojo hvaležnost ter ga tako rešiti iz zadrege; tu se ji nenadoma zdi, da je tudi Pudent med onimi možmi. Ne more se dovolj prečuditi.

Favst se je med tem zapletel v živahen pogovor z nekim vitezem, ki se jima je med potjo pridružil; pripovedoval mu je novico o bližnjem obisku armenskega kralja, ki jo je prej slišal od Alitira.

Gredoč ob strani svojega očeta Favstina neprestano opazuje prizor poleg križev. Ni bilo več dvomiti: dasi je bil Pudent preoblečen, ga je vendar spoznala, ko je z drugimi vred snemal s križev mrtve kristjane. In ali ni tudi Tit Flavij Sabin med onimi ljudmi?

„Oče“, se obrne k Favstu, „kdo so neki oni možje, ki spravljajo tamle trupla križanih kristjanov?“

„Menda so tudi kristjani“, odvrne vitez malomarno; „ti prenapeti sanjači se poslužujejo postave, ki dovoljuje trupla obsojenih pokopavati v svojo lastno grobnico. Morebiti bodo ti tepci, ki se danes toliko trudijo za telesne ostanke usmrčenih hudo delcev, jutri sami viseli na njih mestu na istih križih.“

Favstina molči. Da je Evkarp, grški ali jutroviski suženj prestopil k onemu praznoverju, to se že še ume. Toda je li mogoče misliti, da bi tako visoki, ugledni in izobraženi možje, kakor sta Pudent in Sabin, pripadali k tej razupiti ločini kristjanov? Favstina premišljuje in premišljuje, toda ne more si razložiti te uganke; ker to vendar ni mogoče, da bi bile hudobne govorice o kristjanih sama laž, da bi bili njih nauki uprav nasprotno od tega, kar se pripoveduje o njih. Saj je vendar ves svet edin v tem, da so brezbožna, državi nevarna verska ločina, sovražniki bogov, skrivni zarotniki zoper obstoj rimske države in njenih naprav! Ali more to biti iz trte zvita izmišljotina, golo obrekovanje?

Celo noč so se vrstili in menjali v Favstinem duhu, ginili in zopet vstajali prizori iz dirkališča: dirajoči konji, žive baklje, Neron, senatorji pri truplih.

Pozno tistega jutra po igrah Neron zdehajoč sloni na svoji blazini. Komaj sliši, kaj mu poroča Alitir. Medtem ko ta bere nove zapisnike kristjanov, ki jih je zopet zasledil, ko navaja in razvija sumljive razloge, da pripada tudi senator Pudent s svojo rodovino oni ločini, misli Neron na nove igre, ki jih hoče prirediti na čast armenskega kralja.

Sit dolgega govorjenja dvornega lizuna, pravi končno:

„Nehaj enkrat s temi komedijami!“ Ti neskončni imeniki zatožencev začnajo dolgočasiti mene in ljudstvo. Kajti dasi mi skrbno prikrivaš, vendar vem, da Rimljani že mrmrajo zoper toliko tolpo obsojencev.“

„Toda“, prša Alitir vzlovoljen, »kako hoče Tvoje Veličanstvo zadušiti obrekovanje radi zažiganja, če pravih krivcev ne kaznujemo z vso ostrostjo?“

„Ti kot barbar ne poznaš Rimljanov“, odvrne pikro in zasmehljivo Neron. „Ti pozabijo vse, če se jim le dajo dobre pojedine in sijajne igre, in za to nam nudi najlepšo priliko prihod armenskega kralja.“

„Če je tako, pa prihranimo nekaj stotin kristjanov za gladiatorske borbe“, pripomni Alitir.

„Ne govori mi več o kristjanih“, odvrne nejevoljen Neron. „To je zastarelo blago; Rimljani morajo imeti vsak mesec kaj novega, da ostanejo mirni in zadovoljni. — Kaj pa gledišče na Martovem polju?“

„Delo hitro napreduje, Veličanstvo“, odgovori Alitir.

„Hitro napreduje!“ zakliče cesar z rastočo nevoljo. „To že poslušam več tednov! Kdaj boš že vendar rekel, da je končano?“

„Noč in dan delajo“, se osmeli pripomniti dvornik; »spravil sem skupaj sužnje vseh državnih posestev, celo od oddaljenih. Zdaj nimam nobenih moči več na razpolago, če mi ne dovoliš porabiti za delo ... kristjanov.“

„Pri vseh bogovih!“ se razsrdi Neron. »Že zopet kristjani! Tega imena nočem več slišati. Če si nočeš nakopati moje jeze, molči že enkrat o njih. — Pokliči mi Tigelina; z njim se bom lahko boljše posvetoval o tej zadevi, kakor s teboj, ki ne znaš pripovedovati drugega, kakor o tisti judovski ločini.“

Alitir se ponižno pokloni in odide. Pregarjati kristjanov, zaplenjevati njih premoženja, ki mu je toliko neslo, zdaj ne sme več, mora pustiti ravno v trenutku, ko je menil, da je iztrebil skoro vso ločino.

Koliko truda ga je stalo, predno je k dirki v vatikansko dirkališče zbobnal kolikor mogoče veliko senatorjev, vitezov in ljudstva, da bi cesarskemu vozniku ploskali napolnjeni prostori gledavcev, in sedaj mu trmasti in izpremenljivi trinog plačuje s trdimi besedami in podira njegove najljubše naklepe!

Že prej je moral Alitir nekočkrat občutiti, da vladarjeva svetloba ne obseva in greje samo, marveč more včasih biti tudi zelo neprijetna in nepriljubna. Vendar še tudi ta dan ni mislil, da bi oni žar mogel i opeči in sežgati.

(Dalje sledi.)

Kako je vrag krajec zaslužil.

Ruski spisal Lev Tolstoj. Poslovenil Fr. K.

Reven kmet je šel sejat brez zajutreka in vzel seboj z doma krajec kruha. Obrnil je plug, odvezal pas, položil ga pod grm, nanj je položil krajec kruha in ga pokril s kaftanom. — Konji so se utrudili in lakota se je oglašala pri kmetu. Kmet je ustavil plug, izpregel konje, dal jim krme, sam pa je šel h kaftanu pokosit. Kmet je dvignil kaftan — krajca nikjer. Kmet je iskal, iskal, obračal, obračal kaftan, tresel ga — krajca nikjer. Kmet se je začudil. Čudna reč! Videl ni nikogar, a vendar mu je nekdo odnesel krajce. Ko je namreč kmet oral, je vrag ukradel krajec in sedel za grm, da bi slišal, kako bo kmet rohnul in se njega, vraga spominjal. Kmet se je užalostil. — »E kaj«, je rekel, »lakote ne umrjem; gotovo je bila onemu sila, kdor ga je unesel. Naj mu le tekne!«

In kmet je stopil k studencu, se napil vode, se oddahnil, vzel konje, jih vpregel in začel zopet orati. Vrag se je razdražil, ker ni zapeljal kmeta v greh, in šel je v pekel k poglavarju vragov in mu povedal, kako je ukradel kmetu krajec, a kako je kmet, mesto da bi se raztogotil, rekel: »naj mu le tekne!« Višji hudič se je razsrdil. — »Seveda«, je rekel, »da te je v tej stvari kmet navil, tega si sam kriv, ker se nisi znal pametno lotiti. Slaba nam bo predla«, je dejal, »ako se kmetje in za njimi tudi njih žene lotijo te razvade: nikjer več nam ne bo obstanka. Te stvari ne smemo kar tako pustiti. Pojdi«, je dejal, »zasluži kmetov krajec. Ako mi v treh letih ne dobiš kmeta podse, te bom okopal v blagoslovljeni vodi.“

Vrag se je ustrašil blagoslovljene vode, pobegnil je na zemljo in začel premišljevat, kako bo odslužil svojo krivdo. Tuhtal je, tuhtal in jo iztuhtal. Izprevrgel se je v dobrega človeka in šel k revnemu kmetu za hlapca. In naučil je kmeta suho leto posejati žito v močvirje. Drugim kmetom je solnce vse požgalo, a revnemu kmetu je zrastle žito gosto, visoko, polno klasja in zrnato. Kmet se je preživil do novine in še mu je ostalo mnogo žita. Čez leto je naučil hlapec kmeta posejati žito na gore. In prišlo je deževno leto. Ljudem je žito pleglo in ni napolnilo zrna, kmetu pa je zrastle na gorah žita, da se je lomilo. Zopet mu je ostalo še preveč žita. In ni vedel, kaj naj naredi z njim.

A hlapec je naučil kmeta žito streti, ga goditi in žganje kuhati. Kmet je nakuhal žganja; začel je sam piti in druge napajati. Vrag je šel k poglavarju in se začel hvaliti, da je zaslužil krajec. Poglavar je šel gledat.

Prisel je h kmetu in videl bogatino, ki jih je kmet povabil in jih gostil z žganjem. Gospodinja je prinesla gostom žganja. Komaj pa je začela okrog hoditi, se je zadela ob mizo in razlila steklenico. Kmet se je razsrdil in ženo ozmirjal: »Glej ga trapa vraljega, kaj so to pomije? Ti krevlja krevljasta, zakaj zlijaš tako dobro stvar na tla!«

Vrag je dregnil poglavarja s komolcem: »Pazi, sedaj mu ne bo žal krajca.«

Gospodar je ozmirjal ženo in začel sam stredi. Z dela je prišel reven kmet nepovabljen, pozdravil, prisedel in videl: ti pije žganje, — in zahotelo se je tudi njemu, da bi po napornem delu popil malo žganjeka. Tedaj je sedel, požiral, požiral, sline — a gospodar mu ni prinesel žganja, le sam pri sebi je godrnjal: »Kaj bi se rad za vse našel?«

Tudi to je bilo vsoč vsjemu vragu, vrag se je pa hvalil: »Potrpi, bo še kaj!«

Bogati kmetje so pili, pil je tudi gospodar; začeli so se drug drugemu laskati in govorili maslene, zlagane besede. Poglavar vragov je poslušal, poslušal in pohvalil vraga tudi za to. »Dotea, je dejal, »od te pijače se bodo tako laskali, da bodo drug drugemu lagali: — vse homo dobili v svoje roke.«

»Potrpi, je rekel vrag, »kaj bo naprej, da izpije vsak drugo kupico. Sedaj varajo drug drugega kot lisice, a postali bodo še kot volkovje.«

Kmetje so pili drugo kupico, in njih pogovor je postal bojažljivejši in surov. Mesto laskavih besedi so začeli zabavljati, začeli se drug nad drugim jeziti, spoprijeli so se in stekli in razbili drug drugemu nosove. V tepež se je vmešal tudi gospodar. In pretepali so tudi njega.

Poglavar je pogledal in tudi to mu je ugnajalo. »Tako, je rekel, »tako je prav!«

Vrag je pa odvrnil: »Počakaj, da izpije vsak tretjo kupico, bo še kaj. Sedaj so podivjali kot volkovi, a brez malo časa, da izpije vsak tretjo kupico, bodo postali kot svinje.«

Kmetje so pili tretjo kupico. Postali so popolnoma sladki: mrmrali so, kričali, sami niso vedeli kaj in drug drugemu ni poslušal. Začeli so se razhajati — tu posamič, tam po dva, tam po trije: vsi so se valjali po cesti. Gospodar je šel spremit goste, pašel je na nos v lužo, se ves umazal, ležal kot merjasec in krulil. To je bilo poglavarju še bolj vsoč.

»Noo, je dejal, »izvrstno pijačo si iztuhlal, za služil si kraje. Povej mu«, je rekel, »kako si ti to pijačo napravil? Drugače nisi mogel narediti, kakor da si mu dal najprvo lisičje krvi. Od nje je kmet postal zvit kot lisica. Potem pa volčje krvi: od nje se je razdražil kot volk! Proti koncu pa si mu moral gotovo dati svinjske krvi: od nje je postal svinja.«

»Ne«, je dejal vrag, »nisem tako naredil. Jaz sem storil le toliko, da je pridelal obilo žita. Ta zverinska kri je vedno v njem, le da ni mogla na dan, dokler je žito le za silo obrodilo. Tedaj mu ni bilo žal tudi zadnjega krajca; ko pa je začelo žito preostajati, je začel premišljevali, kako bi se razveseljeval. In naučil sem ga — žganje piti. Ko je pa začel v svojo zabavo kuhati božji dar v žganje, se je dvignila v njem lisičja in volčja in svinjska kri. In kadarkoli pije zdaj žganje, postane zver.«

Poglavar je pohvalil vraga, mu odpustil krajec kruha in ga postavil med svoje svetovalce.

Slovenski novičar.

Kranjsko.

(Slovenski delavci — sv. Očeta). Razna delavska društva (z nad 5000 podpisov) bodo po svojih zastopnikih, ki se romanja udeležijo, sv. Očetu poklonila hvaležno pismo udanosti (adresol, ki je latinsko sestavljeno in izraža te-le misli: Kar je že prej bilo katoliških družb, so iz tega papeževskega pisma dobile novo poživiljavno moč; in kar nove znajdbe pri raznih tovarnah potrebujejo človeških moči, bodisi moških ali ženskih, so z veseljem se jele v koristnih skupinah združevati; dan za dnevom se ustanavljajo Marijine družbe ter druga pobožna zbirališča; snujejo se izobraževalna društva, kjer so udom na razpolago dobre knjige in listi, kjer se tudi skrbno za pošteno razvedrilo in petje, večinoma pod nadzorstvom marljivega duhovstva. — Ker gre delavcem po mesnih najbolj trda za primerno stanovanje, se je v Ljubljani in že tudi drugod osnovalo društvo, katere delavcem pod tako ugodnimi pogoji oskrbuje zdrave in prijetne hišice, da jih revež že po nekaterih letih doplačevanja dobi v svojo last. — V pomoč kmetu, katerega ne tare le pomanjkanje delavcev, temuč tudi slabe letine, in pa nizka cena njegovih pridelkov, so se osnovale zadruge in posejilnice; po tej poti kmet čenjši dobiča, česar mu za kmetije treba, in lažje po ugodni ceni prodaja, kar pridelal; in ako si kakšen kmet prihrani, si ga lahko s poštenim dobičkom tako množi, da resnemu sosedu pomaga iz odtušstva in ga reši pogina. — Razna ta društva imajo svoje osrednje zveze v Ljubljani. Veliko se je po tej poti že pomagalo v družabni hudi: marsikatera solza se je obrisala društvenikom, marsikje se je na pomoč priskočilo ubogim, ali še večje vrednosti je to, da je po teh druževih se marsikomu povrnila sv. vera, vzbudila vest, izginiti verski dvomi in nilačnosti, se utrdilo krščansko upanje, umela ljubezen do Boga in bližnjega in tako v marsikateri družini se doseglo toliko krščanske sreče, kolikor

je v tacih razmerah trpinu na zemlji mogoče, ki pa mu ob enem jamči pravo plačilo šele v nebesih. — Sveti Oče! Kar je že dozdej prišlo družbinskim krogom utehe, časne pomoči in osrečujoče probuje vernega življenja, prišlo nam je od Tvoje očetovske ljubezni in skrbi za nas; sprejmi torej za to najgorkejši zahvalo ter v znak hvaležnosti mali dar, ki sicer ne blišči po množini ne po sijaju dragocenosti, odlikuje pa se s tem, da pride iz srčne ljubezni; sprejmi ga, te prosimo, ter podeli našim željam in ustanovam sv. blagoslov. S tem osrečeni se radi zopet podvizamo na svoje delo, vsikdar hvaležno spominjajoč se svojega najboljšega Očeta, katerega nam Bog še mnogo časa ohrani v čilem zdravju, ter ga nikdar ne prepusti nakanam njegovih sovražnikov.

Vaši Svetosti spoštljivo udani in pokorni delavci in delavke raznih katoliških društev v Ljublj. škofiji.

V Ljubljani, na praznik vstajenja našega Gospoda Jezusa Kristusa, 1900.

To pismo je sestavljeno v krasnem latinskem jeziku (prelat dr. J. Kulavie). Pri posameznih oddelkih pa so začetne črke v večji obliki pristavljene ter v njih poglavitne misli stavka krasno slikane. Takih začetnic je sedem. Prva nam kaže sv. Očeta, ko svoje pismo o delavcih izročajo delavcu; druga začetnica nam slika bralno sobano, kjer se nahajajo dobre knjige in delavec bere „Slovenca“; v tretji je videti prijazno hišico z lepim vrtičem in zadovoljno delavsko družinico po delopustu; četrta nam kaže bogato žitno polje pridnega kmetiča, v peti začetnici je narisana Ljubljana z gradom, kot središče društvenega gibanja, šesta znači uspeh društvenega življenja, pobožno delavsko družinico zvečer, v sedmi kledijo delavski romarji pred sv. Očetom. Končno je slikar (bogoslovec Fr. Dobnikar) pristavil še papeževe znake: tijaro in ključ. Reči smemo, da se je delo prav posrečilo.

Romanje v Rim. Romarjev se je nabralo na 610. Razdelili smo romarje na 13 velikih skupin z mnogimi malimi skupinami, kakor so vdeleženci se oglaševali, da žele potovati in bivati s to ali drugo osebo. — Iz Ljubljane odidejo romarji 23. aprila v ponedeljek po beli nedelji ob 9. uri zjutraj. Najprej smo nameravali iti po južni železnici čez Notranjsko — Gorico — Kormin — Videm (Udine), a pokazalo se je, da je boljše, če gremo po državni železnici čez Gorenjsko — Pontebo — Videm. Zato naj romarji iz Notranjske in drugih krajev pridejo vsi v Ljubljano, samo Gorenjcem pa ni treba, ker se bo vlak ustavil v Škofji Loki, Kranju, Radovljici in Kranjski gori.

Notranjci kupijo vozne karte do Ljubljane, Gorenjci vstopijo na postajah brez voznih listov. Okoli pete ure zjutraj smo v Loreti ob peti uri popoldne v Assisi, ob develi uri zvečer stran in ob peti uri zjutraj v sredo smo v Rimu, kjer bode že par gospodov čakalo, da nas razvrste na določena stanovanja. V Rimu ostanemo 6 dni; potem se vrnemo v domovino, najbrž zopet s skupnim vlakom, ker nas bode gotovo toliko število, da se nam bode rado vstreglo; doplačevati ne bode trebalo ničesar. Kdor bode hotel pa raji nazaj grede sam na svojo roko potovati, prosta mu volja. V Rimu ima vsak dan svoj določen načrt; nobeden ne bode v zadregi, kaj bi počel; v rokah bode imel tiskan program, zraven sebe domačega gospoda načelnika, vsi skupaj pa šest gospodov, ki Rim dobro poznajo, da bodo gospodom načelnikom zaznamovali od časa do časa pot. Toliko za sedaj! Jestvin si vzame lahko vsakdo s seboj, kolikor potrebuje za svojo osebo; če bi bile na meji kake sitnosti, pomagali bodo voditelji; opozarjamo pa, da mora plačati mitnino (col), kdor si preveč vzame. — Skupine so sledeče: V I. skupini so Koroški romarji; načelnik jim bode eden izmed 4 oglašanih duhovnikov. — V II. skupini so Štajerci; ker jih je samo 9, priklopili smo jih Ljubljanskim in sicer od sv. Jakoba. — V III. skupini so vsi, ki so v zvezi s faro č. oo. frančiškanov; 67 jih je; načelnik jim č. g. P. Constantin Luzar in Hincint Šega. — V IV. skupini fara Št. Peter 72; načelnik č. g. M. Malenšek in M. Kolar. — V V. Šent-Jakobska in Šenkavška fara, katere voditelja sta g. Birk in g. Dostal. — V VI. Vse, kar je okoli Radoljce; načelniki: č. g. J. Piber, Fr. Hoenigman, Mat. Mrak. — V VII., kar gre na postajo Borovnica; načelnik č. g. L. Gantar, Fr. Bernik. — V VIII. kar jih hodi na postajo Logatec; načelniki: M. Arko, Josip Lavrič. V IX. kar jih hodi na postajo Št. Peter (Cirknica), Rakek, Nabrežina; načelnik č. g. J. Zupan. — V X. vsi Dolenjci pod besedo Rudolfovo; načelniki: č. g. Fettich-Frankheim, Gnjezda (mesto Nemaniča). — V XI. Kranj-Šmartno in okolica; načelnik č. g. Fr. Pokorn. — V XII. Kamniška stran, načelnik Simon Žužek. — V zadnji skupini: Škofje-Loški okraj; načelnik: Fr. Finžgar. — Sedaj vgane in zna že vsak romar, pod katero glavno številko da spada in katerega gospoda se mora držati. Ti določeni načelniki bodo dobili ob svojem času. 1. vozne listke, 2. izkaznice z napisanim imenom vsakega romarja, 3. tiskan imenik vseh onih, ki bodo pod tisto številko skupaj potovali, in v Rimu več ali manj v bližini stanovali, in pa načrt našega romanja in bivanja v Rimu.

Srečno pot! želi „Domoljub“ vsem rimskim romarjem. Na zemlji, napojeni s krvjo mučencev,

nasrkajte se novih moči, novega navdušenja za sveto stvar krščansko! Molite na grobeh apostolov tudi za „Domoljuba“!

Duhovniške spremembe v ljublj. škofiji. Prezentirani so gg. Martin Kerin, kapelan v Šmarjeti, za župnijo Struge, Josip Porubski, žup. upravitelj za župnijo Koprivnik na Kočevskem in Janez Soukup, župnik na Gori pri Idriji, za župnijo Stara Oselica. Premeščeni so gg. Valentin Oblak, kapelan v Poljanah nad Loko, v Borovnico, Andrej Ažman, kapelan v Borovnici, v Poljane nad Loko; Josip Erker, kapelan v Črmošnjicah kot žup. upravitelj na Toplo Reber. — V stalni pokoj stopita: gg. Andrej Drobnič, župnik in dekan v Šmarji, in Alojz Jerše, župnik v Kresnicah.

Novomašniki iz tretjega bogoslovnega leta bodo letos v Ljubljani posvečeni naslednji gospodje: Erjavec Janez iz Preske, Gabršek France s Homca, Kallan Jakob z Dobrave, Lombar Anton s Trstenika, Merkun Anton z Iga, Miklavšič Janez iz Škofjeloke, Okorn Matija iz Senčurja, Razboršek Jakob iz Čemšenika.

Česa se „Narodovec“ boje. Znano je, da se pravi „Narodovec“ ne boji ne duhovna, ne križa. Nekaj ga je pa vendar le strah. Nedavno je „Narod“ podal znamenito izpoved: „Ko se oglasi frančiškanski zvonček, ki pri zvonjenju tako neusmiljeno cvili, da človeka, ki to sliši, strah spreleti“. Da, da mrliški zvonček bode zapel še marsikomu, ki sedaj misli, da je nezmagljiv.

Prošnje za olajšavo pri potresnem posojilu. Vsem onim, ki žele vložiti prošnje zaradi potresnega brezobrestnega posojila se priporoča, da poprej preskrbe izpis iz zemljiške knjige, kateri jim po zakonu napravi dotični urad brezplačno.

Občinska volitev na Robu. Dne 5. t. m. so bili pri obč. volitvi novoustanovljene občine Rob izvoljeni vsi naši možje. Nasprotniki se vsled poraza v Turjaku še nastopiti niso upali. Starega župana Zgonca ni nikdo volil v odbor.

Delavske zgradbe. Slovensko delavsko stavbinsko društvo v Ljubljani je že pričelo z novim delom. Društvo je kupilo v Trnovem zemljišče, na katerem bode postavilo kakih 8 hiš. Slavišče na Glincah bode tudi skoro parceliralo in pričelo s stavbami.

Nov papirnat denar po 20 kron pride meseca septembra v promet.

Ubegli kaznjenci. Iz nomeškega zapora so ušli 9. t. m. štirje kaznjenci. Bili so to: Fr. Frančič iz Rateža, Fr. Pencelj s Količevega, Jurij Preskar iz Žejna in Jan. Mitrovič iz Restovega. Prvi je bil zaprt radi umora žene, ostali radi goljufije, posilstva in tatvine. Ušli so okolu jedne ponoči skozi na-

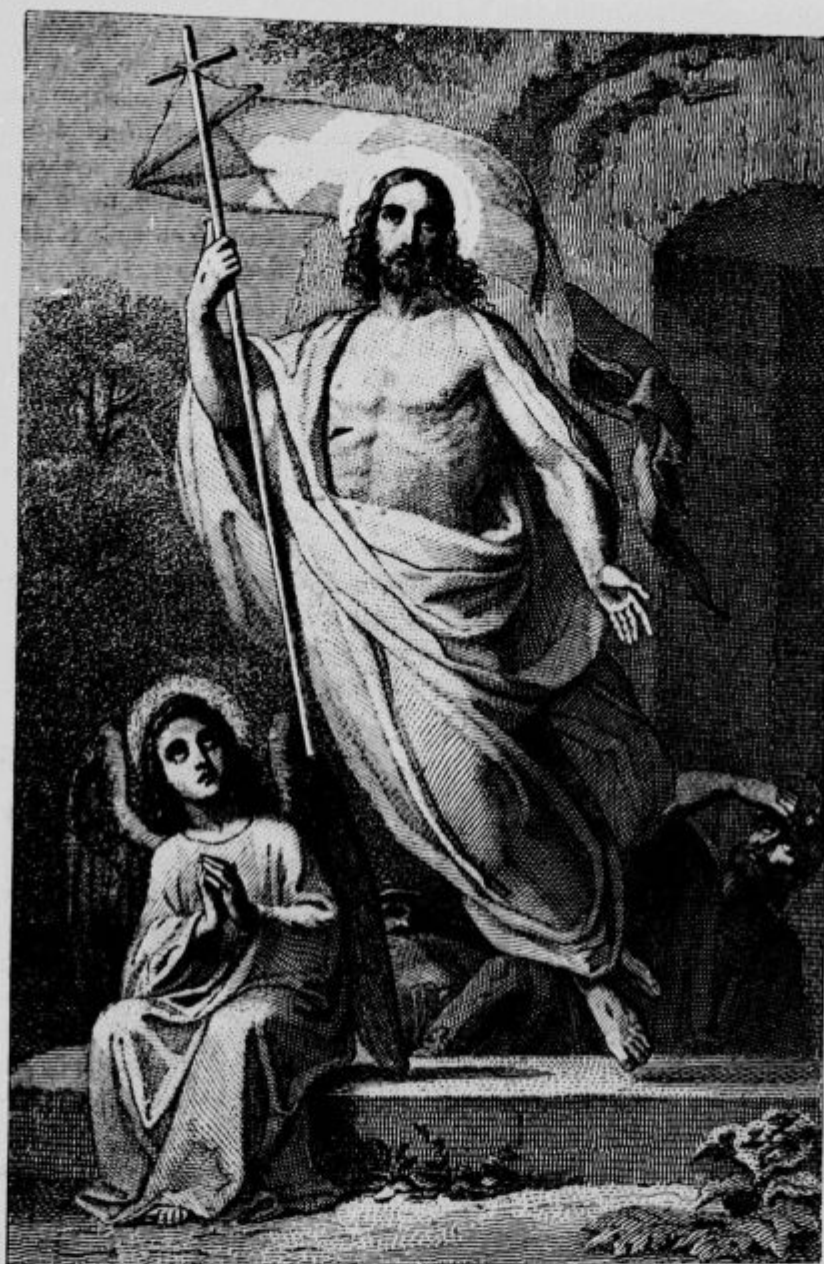
pravljen odprtino pri peči, odprli so dvojne železne vrat, preskočili dva 1 in 3 m visoka zidova, in ob 5. uri zjutraj so že bili v 8 km oddaljenem Ratežu, kjer so se pokrepčali v hiši sodruga Frančiča ter se z mesom in denarjem preskrbeli za nadaljno pot. V kaznilnici so opazili deg šele ob 5. uri in ob pol 7. uri so se podali orožniki za njimi. Beguni so jo ubrali bržkone na Hrvaško. Frančiča so šele pred kratkim znova prejeli, ker je cigan Simon Held oddal zanj obteževalno izpoved.

Praznovanje 1. majnika je vlada propovedala in je dotične naredbe poslala dež. predsedstvom.

Šmarnice. — Marijine čednosti in dobrote, po Patisu S. J. in Schepersu spisal P. Ladislav. V Ljubljani 1900. — Te lepe Šmarnice so ravno izšle in se dobivajo v Katoliški bukvarni v Ljubljani. Stanejo pa vezane v polusnje K 1:80, v usnje K 2, v usnje z zlato obrezo K 2:40. Po pošti 10 h. več.

Iz Gorij. Dne 1. aprila imeli smo ob 4. uri pop. občni zbor tukajšne kmetijske zadrage. Hvaležni moramo biti gospodom govornikom, ki so nam podali za nas kmete prekornostne nauke. Prav je, da so nas opominjali, naj skupaj držimo in vsi udje le v zadruzi kupujemo; ako skupaj držimo, smo nepremagljivi. Res, kmet je velikokrat premalo razsoden in se da pregovoriti od liberalnega trgovca, da za liter vina ali kaj drugega zataji svoje mišljenje in dela sebi v škodo, podpira pa liberalnega trgovca. Kmet, ako pričakuješ pomoči od liberalca, se zelo motiš: bodi pameten, pomagaj si sam in združi se z drugimi. Zadržno življenje je tvoja rešitev. — Še nekaj bi rad omenil, čeprav bo moj klic glas vpijočega v puščavi. V Radolni dobre pol ure proč od Gorij obstoji nekakošna šola. O da bi svet vedel kakošna je! Prav taka je, kakršno žele novodobni naprednjaki. V tej šoli je samo ena vrsta klopij in zato otroci ne morejo biti ločeni po spolu. Med kmeti je razširjena govornica, da se je ustanovila zato, da bi se zboljšala g. nadučitelju plača. Torej se šole ustanavljajo v korist učiteljem in ne ljudstvu? Otrok ta šola nima ravno preveč. Vsi skupaj je okoli 16. reci šesnajst in še med temi so v večini taki, ki so prej obiskavali šolo v Gorjah, kateri pa morajo vsled strogega ukaza tukajšnjega učitelja obiskavati šolo v Radolni, kjer ni niti pravega prostora za poduk, niti za to potrebnih učil. Zakaj se torej otroci odganjajo od poduka? Če radi hojijo v šolo v Gorje, zakaj bi pa ne smeli? Saj v Radolni ne morejo dobiti dovolj poduka. Tu se podučuje le dvakrat na teden in sicer v torek od 8—12, in v četrtek od 8—11. ure, letos zraven tega še v četrtek popoldne od 12—2. Tore še toliko oddihljeja nimajo otroci, da bi šli jest. To so menda nasledki vsemogočnosti

(Nadaljevanje glej na strani 134.)

Vstajenje.

Zveličar gre iz groba,
Ob moč je smrt, trohnoba!
Velikonočno Jagnje bil,
Je zame drago kri prelil.
Aleluja!

Že človek je odrešen,
In v zemljo satan trešen;
Smrt grenka nima žela več,
Odprt je grob in kamen preč.
Aleluja!

O kak se svet'jo rane
Neusmiljeno mu dane!
Se angel tudi oglasi,
Da smrt je mrtva, nas uči.
Aleluja!

Je trdna naša vera,
Resnica jo podpéra:
Zveličar je od smrti vstal,
Tud' nas ne bode grob končal.
Aleluja!

Le kratka noč bo v grobi.
Ko angelj kmal' zatrobi:
Telo potem tud' popeljá
Zveličar v grob in smrt neha.
Aleluja!

liberalnih učiteljev. Toliko mora plačevati dežela za nje in kljub temu z žalostjo opazamo, da je učiteljstvo čedalje večje gorje za kmeta. Kam naj se obrnemo in kje naj iščemo pomoči proti tej liberalni kugi, ki okužuje verno ljudstvo s svojim strupom. Ali je kmet res samo zato na svetu, da mora trpeti?

K m e t s k i s i n.

Z Gore pri Sodražici nam pišejo, kako vrlo ondotna duhovnija vlada v dušnem oziru. Pred par leti oskrbel je neumorno delavni gospod Dominik Janež sv. misijon. nato porcijunkulske odpustke, letos pa zopet duhovne vaje, katerih se je ljudstvo z veliko gorečnostjo udeleževalo. Najprisrčnejša zahvala domačemu gospodu in vsem sosednim za veliki trud, ki ga imajo z nami! Naša cerkva je vsa prenovljena; imamo nove altarje, prižnico, božji grob, nove orglje, a tudi novo roženvensko zastavo, pod katero nas je v bratovščini združenih 5600 udov iz vse okolice. Kraljica presv. rožnega venca naj povrne tisočerno vsem, ki so kaj storili za našo cerkev!

Iz Moravč. Franc Konjar, posestnik in ključar od sv. Trojice, 40 let star, prinesel je s svojo ženo otroka h krstu v Moravče. Po krstu stopita v gostilno na kozarec vina. Na nesrečo pride v gostilno neki drugi mož, ki se z botrom začne prepirati; moža se sprimeta, vržeta, padeta po stopnjicah doli pred klet in boter se je pobil takó, da je padel takoj v nezavest, bil dejan v sv. olje in je kmalu nato umrl.

Z Vipavskega. Po naši dolini se je zadnje čase jela prikazovati zelo nalezljiva bolezen, imenuje se neukrotljiva želja po častnih občanstvih. Naš poslanec Božič se je te bolezni najbolj navlekel. Pri vseh občinskih odborih ponižno moleduje za to čast in naši občinski možje imajo zanj vsmiljena srca in ga poleg kakega Tavčarja in drugih tudi radi imenujejo. Prav zadnji teden je to uslugo storil tudi občinski odbor na Colu in v svoji modrosti skuhal kar tri častne občane, ki pa, to se tako ve, nimajo najmanjših zaslug za občino. Pa kaj to briga občinske može in župana. Poglavitno je, da se pokažejo prav ponižni sluge Božič-Hrovačinove komande. Cela stvar je vže prav smešna in kaže veliko politično zrelost občinskih mož. Ima pa vendar tudi svojo žalostno stran. Občinski odbori po Vipavi so z takim imenovanjem založili prav krepko zaušnico, če tudi le posredno, g. komisarju Župneku. Znano je vsakemu Vipavcu, da si je imenovani gospod pridobil nebrojne zasluge za pravično gospodarstvo v Vipavskih gojzdovih. Dobrota njegovega neutrudljivega delovanja kaže se vže sedaj in se bode posebno kazala v poznejših časih pri potomcih. Naši občinski odbori pa nimajo nujnejšega dela, kakor voliti za častne občane Božiča

in Tavčarja, ki sta osobito prvi, grdo napadala gosпода komisarja ravno zastran tega v deželnem zboru. Posebno Božič je z toliko nespodobnimi izrazi mahal po g. komisarju, da sta ga morala g. predsednik baron Hein in deželni glavar Detela javno karati in mu očitati osebno mržnjo do komisarjeve osebe. In take može volijo naši občinski odborniki za častne občane. Kadar bo agrarni komisar zopet hodil po naši dolini, bodo našim županom iz spoštovanja do komisarjeve osebe leteli kar klobuki na tla, pa g. komisar bo kmalu spoznal lisjaka v ovčji koži in kakor upamo, tudi njihovo hinavstvo razkrinkal. Sicer pa občinski odbori to svojo neumno politiko še lahko nadaljujejo in na zadnje, če jim bode pričelo primanjkovati častnih občanov, tudi še lahko turškega sultana za takega imenujejo, a uverjeni naj pa le bodo, da se s takimi dejanji pred treznim slovenskim svetom le smešijo in da kažejo, da so možje brez značaja in brez samolastnega delovanja in mišljenja.

Domači pravnik.

Nekaj o novih davkih.

Kdo določa višino dohodkov, za katere se odmeri osebna dohodnina? To dela cenilna komisija v zvezi z državno davčno oblastjo. Državna davčna oblast mora izvršiti vsa pripravljalna dela, cenilna komisija potem ceni dohodke davku podvrženega. O pritožbah razsoja prizivna komisija.

Vsak hišni posestnik dobiva v določenih časih od davčne oblasti pole, katere mora izpolnjene vrniti. V teh polah mora navesti vse stanovnike hiše in koliko plačujejo najemnine pa tudi vse podnajemnike. Vsak najemnik stanovanja dobi tudi posebno polo, katero mora izpolniti in izročiti hišnemu posestniku.

Navesti mora tu, koliko ima članov rodbina, koliko poslov, pomočnikov, učencev, podnajemnikov in koliko mu ti plačujejo najemnine.

Vse navedbe v teh polah morajo biti resnične, sicer doleti dotičnega kazen.

Vsak, kdor ima uslužbenca, kateremu plačuje na leto več kot 600 gld. — 1200 K, mora naznaniti davčni oblasti vsako leto ime, stanovanje in opravilo ter višino plače dotičnih uslužbencev.

Na podlagi vseh teh podatkov napravi davčna oblast zaznamek tistih v njenem območju stanujočih oseb, ki so po njenem mnenju podvržene osebni dohodnini.

Vsak dohodnini podvrženi ima vsako leto v določenem času vložiti pri davčni oblasti (torej pri okrajnem glavarstvu, ali kjer obstaja, pri davčni ad-

ministraciji) napoved ali fasijo svojih dohodnini podvrženih dohodkov, in sicer ne glede na to, ali je dobil od oblasti polo za napoved ali ne. Ako bodeta dopuščala čas in prostor, govorili bo demo o teh napovedih pozneje.

Vse to služi v podlago delu cenilne komisije. Vsako mesto, ki ima več kot 10.000 prebiva'cev in vsak politični okraj ima posebno cenilno komisijo za osebno dohodnino. Polovico članov in namestnikov te komisije imenuje finančni minister, polovico pa jih volijo osebni dohodnini podvrženi.

Na Kranjskem n. pr. imajo te komisije članov: Ljubljana 12, Črnomalj 6, Kamnik 6, Kočevje 6, Kranj 12, Krško 6, Ljubljanska okolica 12, Litija 6, Logatec 6, Radovljica 6, Rudolfovo 6, Postojna 12.

Naloga cenilne komisije je, določiti, v katero zadnjič navedenih stopinj dohodninske lestvice spadajo dohodki dohodnini podvrženega. Cenilna komisija mora skušati dognati resnične dohodke dohodnini podvrženega. Na temelju take sodbe o dohodkih ima komisija določiti, koliko ima dotičnik plačevati davka. Vse v to potrebne podatke ima komisiji preskrbeti davčna oblast. Ako je pa komisija nenenja, da ti podatki ne zadostujejo, sme zahtevati pojasnil od davku podvrženega, sme zaslišati priče in izvedence, sme pregledati obrtne prostore dotičnega in njegove knjige. V vsem morajo člani komisije seveda varovati tajnost.

Važna je torej ta cenilna komisija, zato je treba davkoplačevalcem paziti, da volijo za njene člane prave može. Prihodnjič bomo torej popisali, kako se voli v to komisijo, kdo sme voliti in kdo biti voljen.

Kršćanska vzgoja.

I. Šest resnic.

4. Da se je Bog Sin, druga božja oseba, včlovečil, da bi nas s svojo smrtjo na križu odrešil in večno zveličal.

Ta temeljna resnica pa naklada vestnemu vzgojitelju še največ dolžnosti. Po tej resnici se namreč ločimo kristjani od vseh drugih ljudi, torej se ima tudi krščanska vzgoja ločiti od vsake druge vzgoje. V tej resnici je korenina vsega dobrega, kar je zrastle na tleh krščanstva, kar še raste in kar bo zrastle do konca dni; v tej resnici je studenec, iz katerega se iztekajo vsi blagri krščanstva za čas in za večnost. O koliko dobrot, koliko sreče v nebesih in na zemlji je zapisanih v presvetem in presladkem Imenu Jezusovem!

Šele po Kristusovem prihodu je bila mogoča prava vzgoja, ki vzposoblja človeka, da more doseči svoj pravi namen. Oj, o tej resnici bi vam mogel napisati veliko veliko, a ne morem vsega hkrati. Zato sedaj, ko govorim le o poglobitvinih resnicah, naj se omejim tu tudi le na poglobitve reči.

1. Kristus ni prišel samo zato na svet, da bi nebeškemu Očetu zadostil za greh in da bi nas rešil iz satanove sužnosti, marveč tudi zato, da je ljudi storil pripravne, da se morejo in hočejo vdeleževati njegovega odrešenja, ali ker pišem krščanskim vzgojiteljem, rečem kar naravnost: da bi ljudi vzgojil za svoje odrešenje. Kaj bi bilo pomagalo odrešenje, ko bi se ga pa ljudje ne znali ali ne hoteli vdeležiti? Zato se nekateri bogoslovci že izrekli misel, da bi se bil Sin božji včlovečil tudi v tem slučaju, ko bi se ne bila pregrešila Adam in Eva.

Vzgoja bo menda res tudi glavni vzrok, da je Jezus Kristus hotel toliko časa ostati na svetu. Saj za rešenje sveta bi bila zadostovala le jedna kapljica njegove božje krvi; in pravo odrešilno trpljenje je Jezus trpel le zadnjo noč in zadnji dan svojega zemeljskega življenja (to je bila »njegova ura«). Torej je ves drugi čas svojega triinšetrdesetletnega bivanja na zemlji (in še 40 dni po svojem vstajenju) obrnil v prvi vrsti v vzgojstvo človeštva in proti koncu še posebej v vzgojo vzgojiteljev, svojih namestnikov — apostolov. Kaj pak drugega kakor vzgojilni nameni so bili, da je hotel na zemlji preživeti vse človeške dobe: detinsko, otroško, mladeniško in možko? V ta namen je hotel tudi imeti svojo Mater in rednika, sv. Jožefa, kot vidnega namestnika svojega nebeškega Očeta.

O vzgoji pri Jezusu samem, kolikor zadeva Marijo in sv. Jožefa, seveda ne moremo tako govoriti kakor pri navadnih otrocih. Njega ni bilo treba šele učiti, šele kazati mu, kaj je prav, kaj napak, ga šele privajati čednosti in svetemu vedenju. Jezus je imel vse čednosti sam od sebe od vekomaj. A ravno za to, da bi vsem vzgojiteljem in gojencem dal zgled, je hotel svojo modrost polagoma razvijati in razodevati ljudem. Sv. evangelij govori dvakrat o tem: Dete je rastle in močno prihajalo, polno modrosti in božja milost je bila v njem in drugič: Jezus je rastle v modrosti in starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. In ker je v vseh razmerah hotel biti podoben nam ljudem, je res v takih rečeh, ki jih človek spoznava šele po izkušnji, se tudi hotel učiti in res napredovati.

Sveta hišica v Nazaretu, v kateri je živela najboljša in najsvetejša družinica, postala je vzor za vsako krščansko hišo. V prvih letih otroškega živ-

ljenja se suče večinoma vse le okrog ene reči: pokorščine. Bil je svojim starišem pokoren, v tem je povedana vsa vzgojilna umetnija. Ako torej zapaziš v kaki družini, da otroci ne ubogajo, le kar skleni svojo obsodbo: v tej hiši nikakoršne vzgoje ali pa vsaj ni prave vzgoje. Torej okrog tegale dvojega se suče vse, zlasti v prvih letih: vzgojitelj, glej, da prav in pametno ukazuje: otrok, glej, da si poslušen na vsako besedo in vsak miglej!

Zlasti pa se mora celó zgodaj gojiti prava pobožnost. V Nazaretu se je tako zeló gojila sveta pobožnost, da se je dvanajstletni Jezus kar čudil Mariji in sv. Jožefu, kako da sta ga mogla kje drugje iskati kakor le v hiši nebeškega Očeta! O krščanski vzgojitelj, ko bi tudi tvoj otrok ali gojenec imel tako pobožno srce, da bi bila molitev in služba božja njegovo največje veselje!

Posebno pa je vzpodbudno za vsakega vzgojitelja to, da je Jezus hotel na tihem in samotno prebiti v Nazaretu do tridesetega leta! Vzgoja namreč ni le samo za otroška leta, marveč se mora še nadaljevati in mora biti še skrbnejša pri odraslih mladeničih in dekletih. Blagor starišem, kjer so otroci tako privajeni, da so najbolj srečni in zadovoljni doma, kjer jim lepo poteka čas med delom in molitvijo ter jim najnevarnejša leta minevajo v preprosti nedolžnosti! Gorje pa onim sinovom in hčeram, ki smejo in hočejo vse videti, vse slišati, vseh veselje in zabav se vdeležiti — povsod biti, le doma ne! (Konec prih.)

Za smeh in kratek čas.

(Preklič.) Hlapec neke grajščine se pritožuje proti oskrbniku zoper grajščaka in pravi med drugim: „Veste gospod oskrbnik! Naš gospod ni vreden, da se mu v zobe pljune!“ Oskrbnik, ki mu je hlapčevo govorjenje že presedalo, mu zapreti, da ga naznani za te besede gospodarju, ako jih ne prekličé. Muhasti hlapec reče nato: „Naj hode, prekličem! Vaš gospod je vreden, da se mu v zobe pljune.“

(Čudna kopelj.) Mati, ki jej je umrlo dete, toži sosed: „Oh Neža, kako sem nesrečna! Otrok mi je umrl. Samega sem imela, pa mi je še tega Bóg vzel.“ — „I kako, da ga je tako hitro pobralo?“ povprašuje sosed. „Hm! Kopala sem ga, pa se je kar stegnil, potem skrčil, in spet stegnil in zopet skrčil, pa je bilo po njem. Sama ne vem, kaj mu je bilo!“ — „Morda je bil pa krop prevroč. Pa nisi nič pošlatala?“ — „Seveda sem, s cvekom.“ — „Zakaj pa ne z roko?“ — „A, ko je bilo prevročé!“ odvrne mati, malone v jok.

(Ta pa zna.) Vojak stoji po noči na straži in opazuje zvezdogleda, ki je ravno nastavil svoj daljnogled. Pa glej ga spaka! Prav v istem trenutku se utrne

zvezda. Našemu vojaku je kar vroče postalo. „Tristo pečenih, ta pa zna“, vsklikne ves začuden, „kar pomeiril je, pa jo je pihnil.“

(Iz šole.) „Kdo mi ve povedati, kaj so umetniki?“ Nekaj časa vlada smrtna tišina. Kar vzdigne ena učenk roko: „No, Francka!“ pokliče učitelj. „Umetniki so tisti, ki dimnike ometajo!“ odreže se učenka.

(Iz šole.) Učitelj: „Zadnjič sem vam povedal, katera gora je najvišja na sveti. No Jurče, ali si si zapomnil?“ — Nepazljivi Jurče, ki se mu o tem še sanjalo ni nikdar, se pogumno odreže: „Ljubljanski grad! Sosedov Peter je hodil 20 let gor in dol!“

(Kako ura bije.) Dva dečka se srečata. Jeden je imel v žepu na verižici repo, da bi kdo mislil, da ima uro. Tovariš, ki je vedel kako uro nosi oni v žepu, mu jo koj zasoli: „Jóža! Tvoja ura pa gotovo tudi bije!“ — „O bije, bije, pa še kako!“ odvrne razžaljeni Jóža ter primaže zabavljaju z repo jedno prek hrbta.

(Iz šole.) Učitelj: „Zadnjič sem vam razlagal o Slovencih. Janez, ali si si zapomnil, kako daleč sega slovenski jezik?“ Janez se ne pomišlja dolgo, ampak odgovori: „Prav do brade!“

(Sedma božja zapoved.) Pri skušnji konci šolskega leta je bil nekje navzoč tudi grajščak in je sam izpraševal mladino. „No, Jakec!“ vpraša učenca, „kako se glasi sedma božja zapoved.“ — Da Jakec tega ne bi vedel, si še misliti ne smete, ali tako visokemu gospodu odgovoriti s „ti“, ni kar tako. Zato se je res nekoliko pomišljal, ali kmalu je odgovoril: „Milo stni gospod grajščak ne smejo krasti!“

Računska uganka:

Hudo je dandanes za denar. Kdor ga ima, ga stiska in da le narač od sebe. To je skušal oni dan tudi onegav France, ko je iskal posojila v svoji domači vasi, kjer stoje hiše druga za drugo. V vsako je šel, nobene ni izpustil. Obhodil je tako trikrat vso vas, poprosil trikrat vsakega gospodarja, a vse zastoni. Toda naš mož ni obupal! Zastavil je še v četrto, obhodil še pol vasi in od ostale še polovico in sedaj še le se je omeščalo srce nekemu gospodarju. „Koliko bi rad na posodo?“ ga vpraša mož. „Ko bi mi dal trikrat toliko kron, kolikor hiš sem obhodil danes, bi ravno zadostovalo. To število je pa ravno za šest manjše, nego število mesecev moje starosti. Rojen sem bil namreč tistega leta, ko se je pisalo štirikrat toliko, kakor je to število, in še deveti del in še 12.“ Gospodar je bil s tem zadovoljen. Obresti je zahteval za leto dni po 6 od sto in te so znašale ravno toliko vinarjev, kolikor stopinj je naredil, ko je iskal posojila od hiše do hiše. — Koliko je toraj hiš v oni vasi, koliko jih je obhodil, koliko je dobil na posodo, koliko mesecev je bil star, v katerem letu je bil rojen, koliko vinarjev znašajo obresti in koliko stopinj je oddaljena jedna hiša od druge?

Zastavici.

I.

Polovica katere črke je žival?

II.

Zakaj petelin mižé poje?

Besedna uganka.

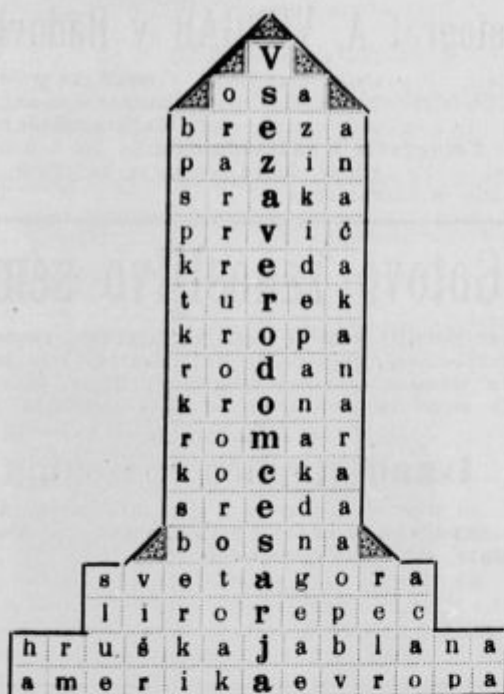

Prav razvrščene povedo te črke, kaj smo nedavno obhajali.

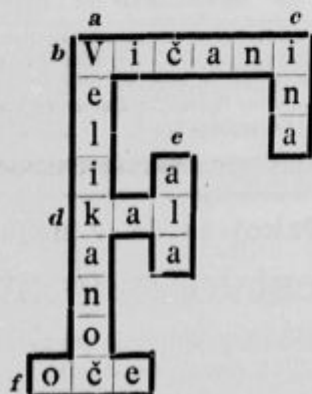
Rešitev ugank v zadnji številki:

Obelisk.

Priobčil Fr.

Črka F.

Besedni uganki.

I.

Rok — rok - a — roka - v.

II.

K — uharica.

Vse so prav rešili: Raf. Ogrin, gimnazijec na Vrhniki; Janez Rupnik pod Tisovim Vrhom v Zadlogu; Karolina Petrič v Vipavi; Franc Opara, fant v Gor. Ponikvah; Alojzij Levstik v Grebenu pri Vel. Laščah; Anton Levstik v Černicu pri Svetem Gregorju; Janez Levstik, posestnik v Malih Laščah; Ivan Dren, fant v Ponikvah pri Dobrepolju; Vekoslav Tomič, dijak v Novem mestu; Julijana Murnik, trg. pomočnica v Vipavi; Fran Hladnik, dijak v Ljubljani; Fran Uranič v Mengšu; Fran Tratnik, dijak v Ljubljani; Josip Zorko v Široki Seli pri Vačah; Kodrov Tine, Franc Triller in Franc Kovačič, kmečki fantje od Sv. Duha; Martin Klopčič iz Vrhopolja pri Moravčah; Ivana, Marija, Lucija in Janez Govekar v Smledniku; Alojzij Slakšek, čevljar v Pijavich; Janez Urbanec, posestnik, Alojz, Aleš in Janez Urbanec, fantje, Marija in Ana Urbanec ter Mina Zvegel, dekleta, vsi v Zalogu pri Goricah; Franjo Kovačič, čevljarski mojster v Borovnici; Damjan in Franca Tomažin na Rašici; Jakob Prašnikar iz Podlipovce pri Kolovratu; Fanika Leskovec v Godoviču; Franc Srca v Pianini pri Hakeku; Franc in Valentin Hafner v Starem Dvoru pri Škofji Loki; Josip Badiwa, Franc Kokel, Matija Dolanec, dijaki; Josip Dolanec, učenec v Ljubljani; M. J. uršulinka v Škofji Loki; Jožef Žagar, učenec v Stari Loki; Fr. in Mihael Bokalič v Mengu; Feliks Funtek, gimnazijec v Ljubljani; Jeraja Prostostav; Alojzij Grum iz Lipoglava; Rozalija Murnik iz V. Lašič; Ivan Antončič v Markovcu; Terez nka Fröhlichova v Podnartu; Ivana Erzar, Marija, Jenko in Marijana Kómovec, dekleta iz Smlednika; Jernej Petrič, deželni dacar v Radovljici; Ivana Turek Velikolaska; Janez Hočevar iz Malih Lašič; Leon Prašnikar v Podlipovci pri Izlakah; Anton Sida, učil. kand. v Trebnem, Franc Jaklič iz Kolpe pri Vel. Laščah; Jožef Basaj, kmečki fant na Suhi pri Piedosuh; Janez Jurman, učenec v Škofji Loki; Vsi zvesti bralci „Domoljuba“ v Zgor. Hrašah pri Smledniku; Ivan Bedenk, dijak v Kranju; Franc Brea, gimnazijec v Ljubljani; Ivan Lovrac iz Podlipovce pri Zagorju; Janez Mazovec, Janez Sajovic in Blaž Lipar, dijaki v Kranju; Vinko Lapajne, dijak v Ljubljani; Radoslav Pavlič, kmečki sin pri Sv. Lovrencu v Pušcavi, Staj.; Mihael Pavlin, kraj. pomočnik v Kropi; Matevž Očepek, Ivana Vilfan in M. Knific v Dragočajni pri Smledniku; Mana Kristanc in Mana Ovijač v Mosah pri Smledniku; Karol Odlazek, kmečki fant na Veseli gori pri St. Rupertu; Franc Crobath, učenec v Kranju; Valentin Hribar, Lovro Sušnik, Jožef Zihel in Vinko Slapšak, gimnazijci, Franc Urbanec, Franc Markuta, Ferjan Martin in Ferne Janez, učenci; Tiringer Marija in Tiringer Janez, posestnik, vsi v Kranju; Hribka Ivanka na Vrhniki. Pavlina Govže, dekle v Suhi pri Ribnici, Ivan Kopitar v Žejah pri Komendi.

Loterijske srečke.

Dunaj, 14. aprila:	34	1	74	76	2
Trst, 7. aprila:	60	90	29	74	86
Gradec, 14. aprila:	69	72	71	55	16
Ljub., 7. aprila:	43	56	55	57	76

Upeljava sladne kave, ki se je pričela približno pred desetimi leti in je danes razširjena že po vsem omikanem svetu, kaže vedno bolj splošno svoje dohodne posledice za zdravje in narodno gospodarstvo. Nemogoče bi bilo preračunati, koliko denarja se prihrani in kako zelo pospešuje zdravje in moč ta zdrava, domača kavina pijača, katero je splošno uvedla še-le Kathreinerjeva trdka. Gotovo pride kmalu čas, ko se bode Kathreiner-Kneippova sladna kava udomačila v vsaki družini, in sicer ali kot primes k bobovi kavi, ali pa tudi sama in nenamesana, kjer bi se bobova kava zdravniško prepovedala. Blagrovati moramo vsako gospodinjno, ki je upeljala ali ki upeljuje in pospešuje to važno zdravilno izboljšanje naše vsakdanje udomačene pijače. (2)

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kislil 503 20-7

apneno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prani sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

107 (20-9)

Gena steklenici 1. glđ 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje.

Prosimo, da se vedno zrecno zahteva **Herbabny-jev apneno-železni sirup**. Kot znak izvora se nabaja v steklu in na zamašku ime, „**Herbabny**“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

(17-1)

Rumeno, rujavo, rudečo, zeleno, črno barvino prst

kupuje po cele vagone 38 (2-2)

Dol-Videmska tovarna za barve

J. M. Fincks-ov zet v Dolu pri Ljubljani.

Varstvena znamka: **Sidro.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter jeve v Pragi,

pripoznano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po 40 kr., 70 kr., in 1 glđ. v vseh lekarnah. Zahteva naj se le 509 15-11

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „**Sidro**“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri slatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5

Svoj mlin

ob vodi Gradašici oddam takoj pod zelo ugodnimi pogoji najraje kakemu poštenemu, oženjenemu mlinarju v zakup. Pri tem mlinu je stanovanje in toliko zemljišča, da si lahko drži zakupnik enega konja, eno kravo in več prašičev. Meljave se nikoli ne manjka. Pogoji se zvedo osebno pri meni.

Na Hruševem, dné 28. marca 1900.

Matija Babnik, h. št. 7, pošta Dobrova pri Ljubljani.

39 (3-2)

Vožnjekarte
in
tovorni listi
v

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesionovana od visoke c. kr. avstrijske vlade

6 Pojasnila daje :

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20,

ali pa 17 25-13

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Na prodaj je hiša in zemljišče

v Tenetišah pri Litiji. 44 (1-1)

Hiša je pol ure od Litije, nova, z opeko krita; zraven je blev, korožec in 6 arov zemljišča: travnikov, njiv in gojzda. — Več pové **Anton Rupnik**, posestnik, pošta Šmartno pri Litiji.

Lekarna Trnkóczy

v Ljubljani (Kranjsko)

na Mestnem trgu poleg mestne
hiše (rotovža)

priporoča nastopno našeta tekom mno-
gih let z najboljšim učinkom uporab-
ljana in preizkušena Doktor pl. Trnkóczy-
jeva zdravilna sredstva:

Najcenejše se
dobivajo vsa
zdravilna
sredstva, ako se
naročajo

po pošti

ter se najtočneje
odposiljajo tudi,
ako se samo
en kos zahteva

Pogled mestnega trga in Trnkóczy-jeve lekarne v Ljubljani.

Varčnim gospodinjam, katere hočejo štediti sedaj tako dragi sladkor pri prirejanju živil, za dojenčke
otroke, bolehalajoče na živcih, okrevajoče, slabotne, trpeče na pomanjkanji kivi, bledične, za bolnike in vsakogar
sploh, se priporoča mesto razburjajočega, brezmočnega ruskega čaja in kave **Doktor pl. Trnkóczy-jev**

Kakao sladni čaj

kot prijetno okusno, krepčujoče, zdravo in
najcenejše redilno sredstvo. Zavoj (1/4 kg,
vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo gld. 250.

Nadalje se priporočajo:

Doktor pl. Trnkóczy-ja

Marija Celje. Varstvena
znamka.

Želodčne Krogljice, Prsni, Protinski

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — Steklenica
20 kr., dvanajst steklenic gld. 2 —

odvajalne, želodec čistilne. — Škatljica
21 kr., šest škatljic gld. 105. — **Pocukrane**
krogljice, škatljica 40 kr., tri škatljice gld. 1 —

pljučni in kašljevi sok ali zeliščni sirup, prirejen iz
lahko razkrajajočega apnenega železa **olajšuje kašelj raz-**
kraja sliz, oblažuje bolečine in kašelj, pospešuje tudi
slast in tvori kri. — Steklenica 56 kr., šest stekl. gld. 250

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) priporočljiv ko
bolečine v križu, rokah n nogah utešujoče in oživ-
ljuje vribalno sreds vo posebno po dolgotrajni
pešhoji in po težkem delu. —

Steklenica 50 kr., šest steklenic gld. 255.

Tinktura zoper

Kurja očesa,

prednost, da se s priloženim čopičem bolno mesto namaže. — Steklenica
40 kr., šest steklenic gld. 175.

preizkušeno sredstvo proti pekočim
kurjim očesom, bradavicam
trdi koži na nogah, trdim žu-
ljem in ozeblinam. Ima to veliko

Varstv. znamka. Varstv. znamka.

Ker skrbé gg. p. n. ekonomi, poljedelci, živinorejci itd. najbolj, da si vzredé zdravo in krepko
živino, zato opozarjamo iste prav posebno na Doktor Trnkóczy-jeva živino-redéča sredstva.

Živino

Prasičji

meso in pospešuje odebelelost. — Zavoj 25 kr., 5 zavojev
samo gld. 1 —.

666 12-7

redilni prašek za notranjo porabo pri **kravah, volih in konjih.** Ako živina
noče vživati krme, v pridobitev in zboljšanje ml-ka se uporablja vže nad 50 let z
najboljšim uspehom. — Zavoj z navodilom uporabe 50 kr.
pet zavojev samo gld. 2 —.

hranilni in redilni prašek. Ohranjujoče, varu-
joče in dijetetično sred-
stvo **za prašiče.** Za
notranjo uporabo; r vi

Varstv. znamka.

Varstv. znamka.